

Lerend netwerk Ris+K Leuven

**Risico situaties op School
positief doen Kantelen
samenwerking
School + Welzijn**

Wat aan bod komt

Brede situering

Toelichting bij de verschillende onderdelen

Ris+K 1: **Rugzakfinanciering** 2011-2014

Ris+K 2: **Schooleigen beleidsplan** 2014-2017

Ris+K 3: **Lerend netwerk Ris+K Leuven** 2018 - ...

Nabeschouwingen

Brede situering missie

De partners engageren zich om IEDERE jongere alle kansen te geven op een **zin- en succesvolle schoolloopbaan** = basisrecht

en om- wanneer dit lastig te realiseren valt – er ALLES aan te doen om **dit perspectief open te houden** = recht op ondersteuning.

ZERO TOLERANTIE tegen schooluitval.

Brede situering realiteit

Hoog – en stijgend percentage **Problematische Afwezigheden**
(PA) (≥ 15 - $\frac{1}{2}$ dagen)

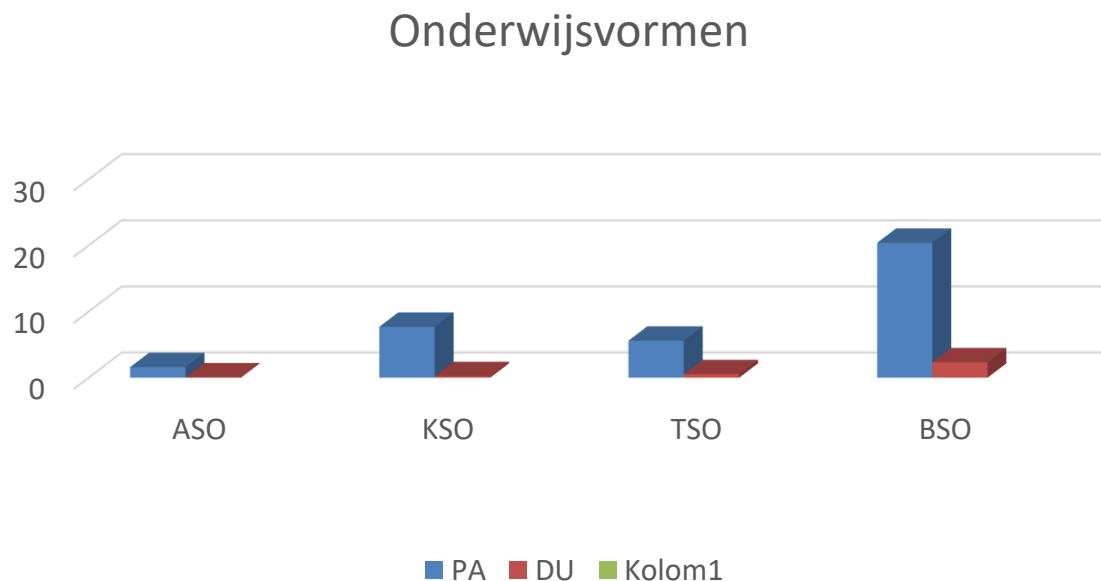
(13-14) 5,7% - 6,8% - 7,6% - 7,8% - (17-18) naar 8,3%
= 37.928 lln

Beperkt - en stabiel percentage **Definitieve Uitsluiting** (DU)
wegens tucht

(13-14) 0,7% - 0,75% - 0,9% - 0,7% - (17-18) naar 0,7%
= 3333 lln

Brede situering per onderwijsvorm

	PA		DU
ASO	1,6%	(1 op 62)	0,06%
KSO	7,7%	(1 op 13)	0,23%
TSO	5,6%	(1 op 18)	0,53%
BSO	20,4%	(1 op 5)	2,33%

Brede situering - conclusie

- De feiten:
 - **Teveel** jongeren zijn “at Ris+K”
 - Hun aantal **neemt toe**
 - De kans is in **BSO** veel hoger
 - Vooral jongeren uit **maatschappelijk kwetsbare** gezinnen
- De impact:
 - Vaak verdriet, woede, pijn, moedeloosheid,...
 - Meestal perspectief op preciaire arbeidssituatie later
 - Gevolg: vaak negatief “burgersentiment”: loser, boosheid

Brede situering - conclusie

- ‘Zero-tolerantie’ schoolse uitsluiting moet een prioritair beleidsthema blijven
- Aanklampend op zoek naar een positieve kanteling.
- Dit gebeurt nu al zowel binnen de school (ILB i.s.m. CLB) als erbuiten (i.s.m. NAFT of andere netwerkpartners).
- Ris+K wil dit beleid versterken en aanvullen via het tot stand brengen samenwerking tussen “Binnen” en “Buiten”.

2. Toelichting bij de verschillende onderdelen: Ris+K 1 2011-2014

- Het idee
- Vormgeving
- Evaluaties
- Voorwaarden
- Principes

Het idee

VASTSTELLING

Uit 'reconstructie' van de verhalen van uitgesloten leerlingen is er vaak sprake van een **grote inzet** maar ook van **gemiste kansen op school** bv. gebrek aan tijd, middelen, focus, beleid.

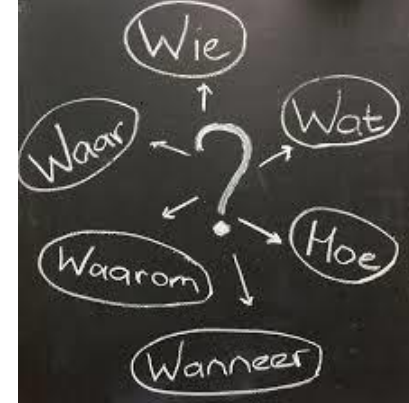
IDEE

Het is zinvoller de school vanuit jeugdwelzijn te ondersteunen om samen de problematische situaties met dreigende schooluitval OP SCHOOL positief te doen kantelen.

OMKERING

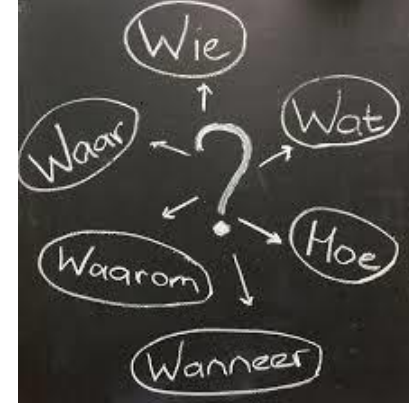
In plaats van jongeren uit de school te zetten halen we externe ondersteuning naar de school.

Vormgeving WAT?

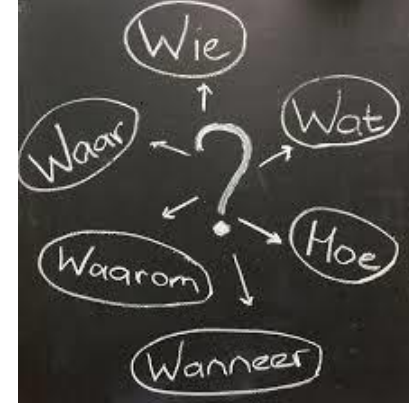
- Ondersteuningsaanbod vanuit welzijn = 3 modules
 - **Individuele Co-begeleiding:** jongerenbegeleider van Koinoor stapt mee in Ris+K traject
 - **Klasgroepbegeleiding:** jeugdwerker van Arktos i.s.m. school
 - **Ronde Tafels:** Coördinator Leerrecht organiseert
- Iedere module = 25 interventie uren = 1000€

Vormgeving WIE?

- **Scholen**
 - Aantal: 6 (allen met BSO/TSO)
 - Hoogste % GOK
 - Ieder net
- **Welzijnspartners**
 - Aantal (bij start): 3 (time-out aanbieders)
 - Arktos, Koinoor en Netwerk Leerrecht
- **Jongeren**
 - Aantal: per school 3 casussen per schooljaar
 - Wie? Besluit Ris+K aanvraag op cel ILB

Vormgeving HOE?

- BIJ AANVANG:

Samenkomst scholen (CLB, scholen (ILB en Ped. Dir.) en begeleiders jongerenwelzijn i.f.v. kennismaking, projectvoorstelling, introductie modules - afspraak procedures.

- STAPPEN:

- ✓ cel LLB (school + CLB) = probleemdefiniëring
- ✓ aanmelding Ris+K
- ✓ dispatching en registratie coördinator
- ✓ intake - overeenkomst en werkplan
- ✓ traject
- ✓ afsluitend overleg/debriefing

Vormgeving

- EVOLUTIE:
Het ontwikkelen van de aanmelding via de **afstemmingsmarkt**
- FLANKEREND:
 - Jaarlijks overleg i.f.v. waardierend **onderzoek naar wat werkt**
 - Vormingsmomenten rond omgaan met gedragsproblemen
- AFSLUITEND:
Slotconferenties: terug- en vooruitblik (2014)

Evaluaties

- 3 casussen per schooljaar: quasi volledig benut.
- Jongere maakt schooljaar meestal af
- Blijvend enthousiast engagement van iedereen
- Sterk verbindend proces en rijke leeromgeving
- Duidelijk vraag en verlangen bij ieder om Ris+K te continueren en uit te breiden

“De vele verschillende welzijns- en onderwijspartners die je leert kennen en de persoonlijke contacten.”

(Deelnemer)

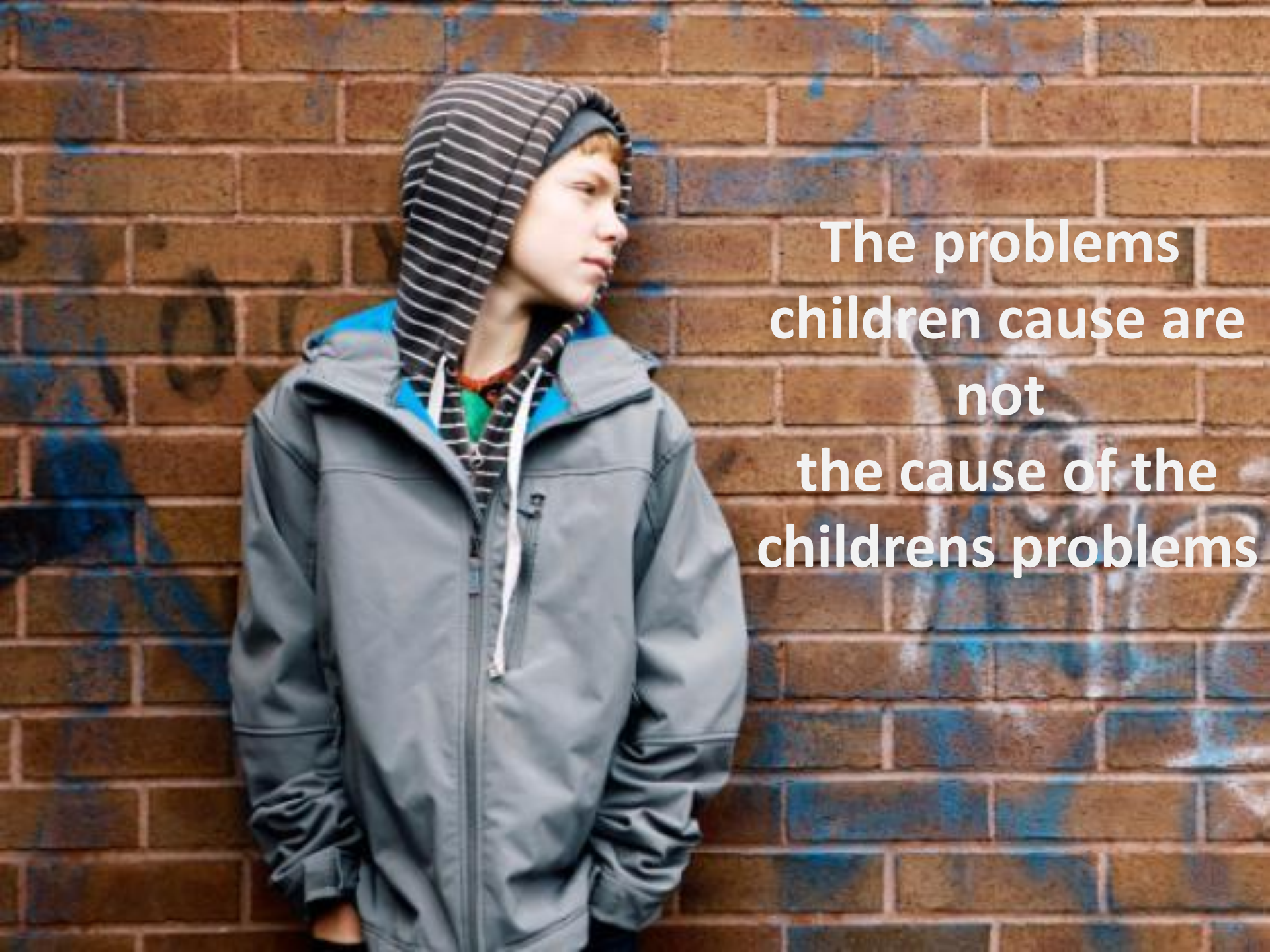
Voorwaarden

- Geëngageerd **LOP** SO: Initiatief (voorzitter J. Lowyck) en blijvende ondersteuning door LOP deskundige (B. Janssens)
- Politieke keuzes: financiering **Stad** Leuven (M. Ridouani)
- Engagement van **coördinatoren scholengemeenschappen** = voorzitters
- Engagement van **directies CLB's en coördinatoren jongerenwelzijn**
- **EXTRA - Inzet** van alle 'begeleiders'

Voorwaarden

- Probleemgevoelig regionaal veld: reeds veel **inzet** op school en binnen jongerenwelzijn
- **Levendige dwarsverbindingen** – persoonlijk, net- en sector overschrijdend
- **Sterke participatieve organisatie** : sector– en netoverschrijdende stuurgroep die de projectgroep aanstuurt
- **Cultuur van waardierend samenwerken**
- **Open Traject**: de brug bouwen terwijl je erop loopt

The problems
children cause are
not
the cause of the
childrens problems

Principes

Kijken naar jongeren:

- **Probleemjongeren bestaan niet:** wel probleemsituaties
- Het perspectief van de jongeren ligt in het midden

Kijken vanuit hulpverlening:

- Hulpverlening = **multi- actor samenwerkingsverbanden**
- **Herstel- en netwerkversterking** rond de jongeren

Toelichting bij Ris+K 2: **Schooleigen beleidsplan 2014-2017**

- Doorstart Ris+K 1
- Idee: Inzetten op preventie
- Vormgeving Ris+K 2
- Afronding

Doorstart Ris+K 1 met zelfde scholen en principes

- **Partners:** scholen + CLB + welzijn
- **Missie:** zin- en succesvolle schoolloopbaan voor allen
- **Strategie:** inzet op herstel en netwerkversterking
- **Structuur:** net- en sector overschrijdende stuurgroep
- **Cultuur:** waarderen, samenwerken en leren van elkaar
- **Werking:** ondersteuning door Ris+K op school + overleg met alle Ris+K partners =afstemmingsmarkt

Idee:

Focus op preventie

Uitgangspunt

- **Casusgebonden werking** is noodzakelijk doch **niet voldoende** om de missie realiseren.
- Inzetten op **systemontwikkeling** (cultuur en structuur van de school) = **noodzakelijk**.

Ris+K benadering:

- Vertrekken van wat iedere school al 'goed' doet om een eigen beleidsplan te ontwikkelen

Vormgeving

Organisatie van begeleiding op school gericht op herstel en netwerkversterking.

Op 3 niveaus:

- Klas = leerkracht
- School = leerkracht + opvoeder of leerlingbegeleider en/of begeleider CLB
- Samenwerkingsverband School – Welzijn (vb. Ris+K)

Vormgeving 4 strategieën

- Implementatie **LSCI** ondersteunen = inspiratiebron voor alle Ris+K scholen
- Aanstellen van **een vertrouwenspersoon/coach**: organiseert herstelgesprekken leerling - leerkracht(en)
- Opvoeder **op-stap** met jongere in combinatie herstelbemiddeling klasgroep en leerkrachtenteam
- **Coachingstraject** van leerkrachtenteam o.a. conflicthantering (agressiecurve)

Lerend Netwerk 2018 - ...

- Doorstart Ris+K 2
- Het idee
- Vormgeving lerend netwerk

Doorstart Ris+K 2

- Inktvlekprincipe

- Lerend netwerk principe

Het idee

Collectieve ambitie BaO en SO:

Voeren van een positief relatiebeleid,

Voor elke kind/jongere een leef- en leeromgeving:

- zich betrokken voelen op school
- volwaardige vorming
- zin- en succesvolle studieloopbaan

Het aantal kinderen en jongeren dat dreigt (mentaal) af te haken op school en/of voortijdig de school verlaat, terugdringen

= zero – tolerantie

Vormgeving lerend netwerk

- Uitbreiding Ris+K werking naar 6 nieuwe scholen SO
- Traject met de 6 Ris+K scholen (“anciens”)
- Opstart in het BaO
- Opstart leerlabo’s – verbindend werken bij moeilijk begripbaar gedrag

Vormgeving

Nieuwe scholen SO

- 6 nieuwe Ris+K- scholen SO stappen in systeem van 'rugzakfinanciering'
- Verder zetten van het systeem open afstemmingsmarkt welzijn en onderwijs ontmoeten elkaar (3 momenten)
- YUNECO: geestelijke gezondheidszorg komt mee aan boord

Vormgeving lerend netwerk

Anciens

- Externe procesbegeleiding
- 3 ontmoetingsmomenten
- Thema en agenda worden door de groep bepaald

Vormgeving lerend netwerk

Instap scholen BaO

- Bevraging bij alle Leuvense BaO rond de nood aan ondersteuning en aanbod rond Ris+K
- Nood aan ondersteuning = groot o.a. omwille van toename externaliserende problemen.
- Aandacht voor afstemming met de ondersteuningsnetwerken

Vormgeving lerend netwerk BaO 2018-2019

- Lerend netwerk
- Rugzakfinanciering – casusgerichte insteek
- Begeleiding van trajecten voor 6 scholen
- 2 aanbieders (Arktos en CKG De Schommel)

Vormgeving lerend netwerk

BaO 2019-2020

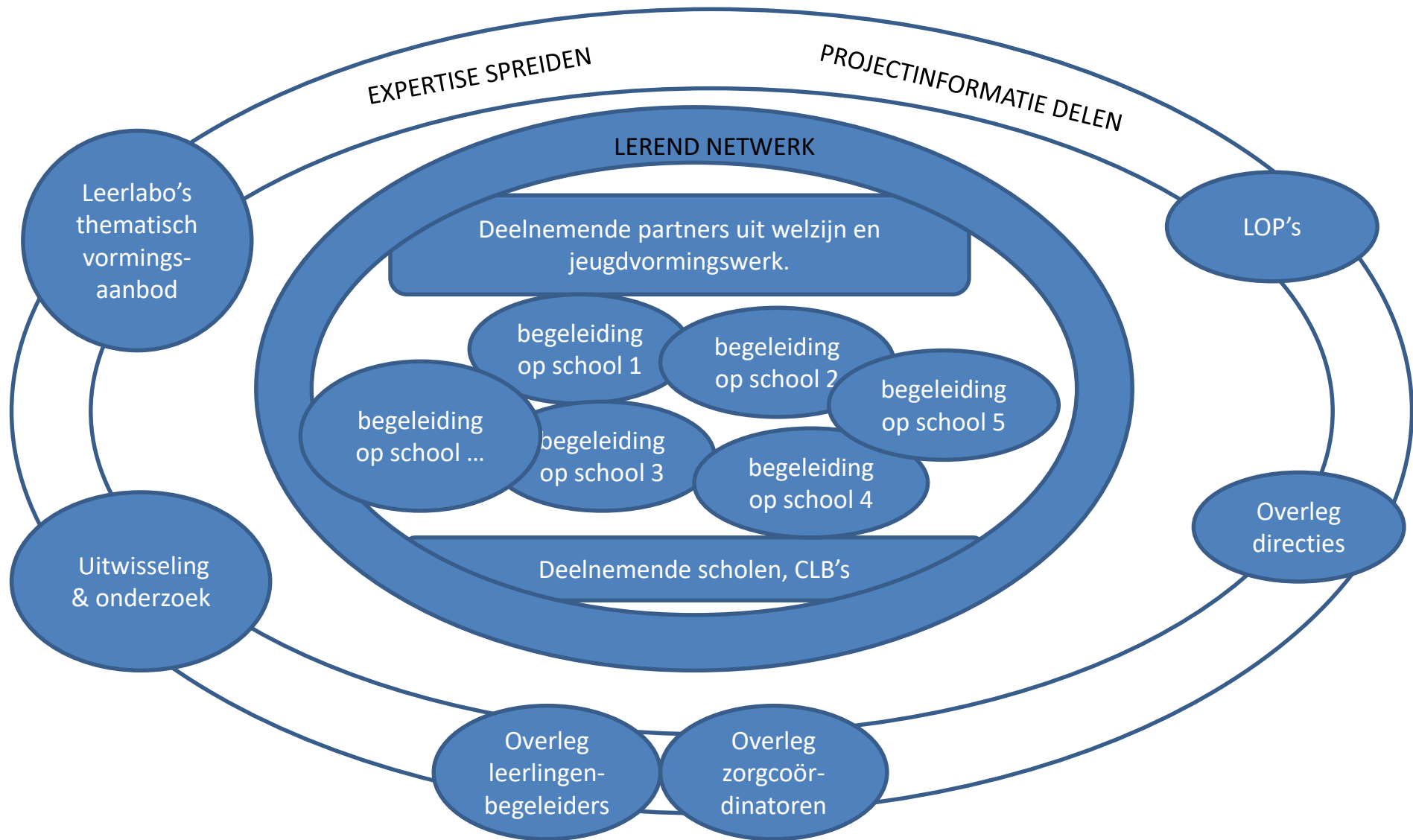
- 4 nieuwe scholen: focus op professionalisering + casusgericht
- Noden in kaart brengen + zoektocht externe begeleider

- Scholen 2018-2019 werken verder

Vormgeving lerend netwerk

Opstart leerlabo's

- Sinds 2018 in samenwerking met Centrum voor Leerzorg (CLZ)
- “Verbindend werken bij moeilijk begripbaar gedrag.”
- 3 à 4 lezingen/voordrachten per jaar

Evaluaties

*“De meerwaarde is dat zaken gedeeld worden met **verdiepende inzichten**, ook het **proces** is een **leermoment**.”*

(Deelnemer aan het lerend netwerk Ris+K)

Nabeschouwingen

- Creëren van effectieve en vitale samenwerkingsverbanden gericht **op herstel en versterken van sociaal netwerk**
- **Door gepaste zorg de** leerkracht in rol bevestigen en versterken
- Ris+K: innovatieve elementen
- Politiek = initiatieven mogelijk maken en vertrouwen (via SOM- labo zero tolerantie tegen schooluitval)

Meer info?

<https://www.leuvenvoorscholen.be/risk>

Contact

Karin Jacobs (projectverantwoordelijke)
Stad Leuven – afdeling onderwijs
Karin.jacobs@leuven.be

016 27 26 15

Barbara Janssens LOP Leuven BaO en SO
Barbara.janssens@ond.vlaanderen.be

0492 72 28 31

Ris-K